

**การพัฒนาระบบการฝึกอบรมทางไกลอิงสมรรถนะด้านเทคนิคทางยุทธวิธี
สำหรับหัวหน้างานป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจ
สังกัดตำรวจภูธรภาค 5**

**Development of a Competency-based Distance Training System
in Tactical Techniques for Chief Police Officers of Suppression Section
in Police Stations, Provincial Police Region 5**

วีระวุธ ชัยชนะมงคล / Weerawoot Chaichanamongkol

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช / School of Educational Studies, Sukhothai Thammathirat
Open University

E-mail: weerawoot@yahoo.com

สุมาลี สังข์ศรี / Sumalee Sungsi

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช / School of Educational Studies, Sukhothai Thammathirat
Open University

E-mail: sumalee.sungsri@gmail.com

วีรพล กุลบุตร / Veerapol Gulabutr

คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ / Faculty of Police Science, Royal Police Cadet Academy

E-mail: gveerapol@gmail.com

สารีพันธ์์ สุภวรรณ / Sareepan Supawan

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช / School of Educational Studies, Sukhothai Thammathirat
Open University

E-mail: sareepan.sup@gmail.com

ประวัติบทความ

ได้รับบทความ 6 มิถุนายน 2563 แก้ไข 24 ตุลาคม 2563 ตีพิมพ์ 10 พฤศจิกายน 2563

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการระบบการฝึกอบรมทางไกลอิงสมรรถนะด้านเทคนิคทางยุทธวิธีสำหรับหัวหน้างานป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจสังกัดตำรวจภูธรภาค 5 2) พัฒนาระบบการฝึกอบรมทางไกลอิงสมรรถนะด้านเทคนิคทางยุทธวิธี และ 3) ทดลองใช้และประเมินผลการใช้ระบบการวิจัย มี 3 ระยะเวลาที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาฯ กลุ่มตัวอย่าง คือ หัวหน้างานป้องกันปราบปราม 300 คน และหัวหน้าหน่วยงาน 20 คน เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก สถิติวิเคราะห์ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา ระยะเวลาที่ 2 พัฒนาระบบฯ โดยผู้เชี่ยวชาญ 9 คน เครื่องมือ ได้แก่

สนทนากลุ่ม วิเคราะห์เนื้อหา สังเคราะห์ภาคสนามร่วมสร้างเป็นระบบที่ทดสอบแบบ 1:1 และ 1:10 แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 คน รับรองระบบ และ ระยะที่ 3 ทดลองใช้ระบบ กับกลุ่มตัวอย่าง 32 คน เครื่องมือได้แก่ ระบบการฝึกอบรมทางไกล แบบทดสอบสมรรถนะ และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบัน ยังไม่มีการจัดการฝึกอบรมทางไกลอิงสมรรถนะด้านเทคนิคทางยุทธวิธีให้กับหัวหน้างานป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจ ปัญหาหลักคือ การขาดการศึกษาความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และหัวหน้างานป้องกันปราบปรามมีความต้องการให้มีระบบการฝึกอบรมทางไกลในระดับมาก 2) ระบบฯ ที่พัฒนาขึ้นมี 7 ระบบย่อย คือ พัฒนาหลักสูตร ผลิตชุดฝึกอบรม จัดการการฝึก ดำเนินการฝึก กำกับควบคุมการฝึก บริการการฝึก และประเมินผลการฝึก องค์ประกอบระบบด้านปัจจัยนำเข้าได้แก่ เนื้อหาหลักสูตร ชุดฝึกอบรม ผู้จัดการฝึก ครูฝึก ผู้เข้ารับการฝึก การบริการการฝึก ด้านกระบวนการ ได้แก่ การฝึกด้วยตนเอง การฝึกผ่านระบบการประชุมทางไกล และการฝึกโดยครูฝึก และการกำกับควบคุมการฝึกโดยหัวหน้าสถานี และด้านผลลัพธ์ได้แก่ ผลการประเมินสมรรถนะ และ 3) ผลการประเมิน พบว่า ระบบมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 สมรรถนะหลังการฝึกตามระบบสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อระบบการฝึกอบรมในระดับมาก

คำสำคัญ: ระบบ, การฝึกอบรมทางไกลอิงสมรรถนะ, เทคนิคทางยุทธวิธี

Abstract

The objectives of this research were (1) to study the current conditions, problems, and needs for a competency-based distance training system in tactical techniques for chief police officers of Suppression Section in police stations under Provincial Police Region 5; (2) to develop a competency-based distance training system in tactical techniques (3) to try out and evaluate results of using the system. The research process comprised three stages. The first stage was the study of the current conditions, training problems and the needs for a competency-based distance training system in tactical techniques. The sample consisted of 300 police officers, obtained by multi-stage sampling, and 20 purposively selected chief police officers. The employed research instruments were a questionnaire and an in-depth interview form. Research data were analyzed using the percentage, mean, standard deviation, and content analysis. The second stage was the development of the system. The research informants were nine experts and a form containing issues for focus group discussion, analyzed with content analysis. Then, data obtained from the field research were synthesized with data obtained from documentary study to create the system. After that, the created distance training system was tried out with the 1:1 individual try-out, and 1:10 small group try-out, and then submitted to five experts for certifying of the system. The third stage was the field trial-run of the system with the research sample consisting of 32 police officers. The employed research instruments were the system, a test on tactical techniques competency, and a questionnaire on satisfaction with the system. Statistics employed for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test. The research results were as follows: (1) there was still no provision of competency-based distance training in tactical techniques for chief police officers of Suppression Section in police stations; the main problem in training was the lack of study for needs assessment of police officers who were to be trained; and chief police officers of Suppression Section had the needs at the high level; (2) the developed system comprised seven sub-systems as follows: curriculum development, training package production, training management, training operation, training control and monitoring, training service, and training evaluation; in addition, the components of the system were the following: the input factors which consisted of contents; a multi-media training package; training managers,

training instructors, and trainees; and the provision of information and training equipment; the process which consisted of the self-training process, the training process via tele-conference, and the training process provided by trainers, and the monitoring and control process by chiefs of police stations; and the output of the system which was the competency evaluation results; and (3) regarding evaluation results of the system, it was found that efficiency of the system met the pre-determined 75/75 efficiency criterion; the trainees' post-training competency scores increased significantly at the .05 level of statistical significance; and the trainees were satisfied with the distance training system at the high level.

Keywords: System, Competency-based distance training, Tactical techniques

บทนำ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชน และป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา ดังนั้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจตามสถานีต่างๆ มีสมรรถนะด้านป้องกันปราบปรามจึงได้ออกประกาศ ให้ใช้คู่มือการฝึกยุทธวิธีประจำสถานีตำรวจ และ คู่มือบริหารงานป้องกันปราบปราม โดยทุกสัปดาห์สถานีตำรวจต้องจัดให้มีการฝึกอบรมยุทธวิธีให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกนายทุกหน้าที่ แต่อย่างไรก็ตามสภาพปัจจุบันการจัดให้มีการฝึกอบรมของสถานีตำรวจในลักษณะแบบเผชิญหน้า ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทั่วถึงครบถ้วน และยังคงใช้งบประมาณที่สูงมาก อีกทั้งการฝึกยุทธวิธีตามสถานีตำรวจต่างๆ ด้วยตนเองก็ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นมาตรฐาน เนื่องจากไม่ได้มีการจัดการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ ไม่มีการประเมินผลการอย่างจริงจัง จึงทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจฝึกฝนเทคนิคทางยุทธวิธีแบบเป็นไปตามยถากรรม โดยหน่วยงานบังคับบัญชาซึ่งได้แก่ ตำรวจภูธรภาค และตำรวจภูธรจังหวัด ก็ไม่มีการประเมินผลการฝึก หรือกำกับควบคุมทิศทางการฝึกอบรมเป็นไปอย่างมีผลสัมฤทธิ์ เป็นมาตรฐานเดียวกัน นอกจากนี้ในส่วนเนื้อหาหัวข้อในหลักสูตรปัจจุบันก็ไม่ได้เป็นหลักสูตรแบบอิงสมรรถนะที่มีชุดฝึกอบรมทางไกลแต่อย่างใด

ปัญหาการขาดการฝึกอบรมที่ไม่เป็นระบบนี้ ส่งผลทำให้เจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ป้องกันปราบปรามซึ่งต้องเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ร้ายต่างๆ ไม่มีสมรรถนะทางยุทธวิธีที่เพียงพอหรือเหมาะสม อีกนัยหนึ่งคือ ไม่สามารถปฏิบัติการทางยุทธวิธีได้อย่างถูกต้อง ขาดทักษะหรือความชำนาญซึ่งก่อให้เกิดผลเสียร้ายแรงต่อชีวิตร่างกายของเจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชน และอาจเป็นการปฏิบัติที่ฝ่าฝืนกฎหมาย หรือใช้กำลังเกินกว่าเหตุ หรือใช้กำลังโดยมิชอบได้ มีโอกาสถูกฟ้องร้องให้ต้องรับผิดชอบในการกระทำผิดตลอดเวลา และเมื่อปรากฏข่าวมีความผิดพลาดทางยุทธวิธีเกิดขึ้น ก็จะมีการสั่งการกำชับให้ฝึกอบรมเทคนิคทางยุทธวิธีขึ้น แต่ก็ไม่ได้มีการจัดระบบหรือพัฒนาระบบใดๆ เพื่อให้การฝึกอบรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างยั่งต้องครั้งตำรวจ ภาพพจน์ และกระทบโดยตรงต่อความเชื่อถือศรัทธาของประชาชน โดยสังคมที่ไม่ได้รับการดูแลด้านความปลอดภัยจากเจ้าหน้าที่ผู้มีความเป็นมืออาชีพอย่างแท้จริง จึงทำให้เรียกร้องให้มีการปรับโครงสร้างตำรวจ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าตำรวจภูธรจังหวัด ควรที่จะเป็นหน่วยหลักในการจัดการฝึกอบรมด้านเทคนิคทางยุทธวิธีให้กับหัวหน้างานป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจ เพื่อเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงาน โดยการพัฒนาระบบการฝึกอบรมยุทธวิธีแบบทางไกลอิงสมรรถนะด้านเทคนิคทางยุทธวิธีขึ้น และนำมาทดลองใช้อันเป็นการประหยัดงบประมาณและลดการฝึกแบบแบบเผชิญหน้าลง ยึดหลักการเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-directed Learning) ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner-centered) ตามปรัชญาการศึกษาทางไกล ซึ่งแตกต่างจากการฝึกอบรมแบบเผชิญหน้าที่จะต้องทำการฝึกอบรมตามตารางการฝึกอบรม ตามสถานที่ ตามเวลาที่หน่วยงานจัดการฝึกอบรมกำหนดอย่างเคร่งครัด และต้องอยู่ภายใต้การฝึกอบรมชี้แนะของครูฝึกหรือวิทยากรแต่เพียงอย่างเดียว ดังนั้น ระบบการฝึกอบรมทางไกลอิงสมรรถนะสำหรับหัวหน้างานป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจสังกัดตำรวจภูธรภาค 5 จะเป็นเครื่องมือให้หัวหน้างานป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจ เข้าถึงเนื้อหาบทเรียนโดยเลือกเรียนรู้ฝึกหัดศึกษาหรือทบทวนบทเรียนได้ตามอัธยาศัย ในสถานที่ทำงานหรือที่อื่นๆ หรือในเวลาที่เหมาะสมสำหรับตนเองได้ภายใต้การจัด

ระบบที่ได้ออกแบบพัฒนาขึ้น ตามวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการระบบการฝึกอบรมทางไกลอิงสมรรถนะด้านเทคนิคทางยุทธวิธี สำหรับหัวหน้างานป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจสังกัด ตำรวจ ภูธรภาค 5 2) เพื่อพัฒนาระบบการฝึกอบรมทางไกลฯ และ 3) เพื่อทดลองใช้และประเมินผลการใช้ระบบดังกล่าว

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) กระบวนการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะคือ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการระบบการฝึกอบรมทางไกลฯ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารแนวคิดและทฤษฎีระบบ สมรรถนะด้านเทคนิคยุทธวิธี จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่ แนวคิดและทฤษฎีการฝึกอบรมทางไกล บริบทด้านการฝึกอบรมเทคนิคยุทธวิธีตำรวจภูธรภาค 5 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการระบบฯ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยระยะนี้ประกอบด้วย หัวหน้างานป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจ 300 คน จาก 1,353 คนใน 159 สถานีได้จากการเปิดตารางของ Krejcie and Morgan และใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นซึ่งใช้กลุ่มทดลอง 40 คน โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไข ตรวจค่า Reliability ได้ค่า Cronbach Alpha เท่ากับ 0.8443 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-cop) จากนั้นรวบรวมคัดเฉพาะที่สมบูรณ์ 300 ชุด มาวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ การพรรณนาสำหรับข้อมูลทั่วไป ส่วนข้อมูลสภาพปัจจุบัน ข้อมูลปัญหา และ ข้อมูลความต้องการใช้ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้าหน่วยงาน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง 20 คน เพื่อสัมภาษณ์เชิงลึก เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง การรวบรวมข้อมูลใช้การส่งแบบสัมภาษณ์ไปส่งหน้าให้ตอบก่อน เพื่อได้ทราบประเด็นและมีเวลาเตรียมการ จากนั้นติดต่อนัดหมายขอเข้าสัมภาษณ์เชิงลึก การวิเคราะห์ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ระยะที่ 2 การพัฒนาระบบฯ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอนโดยใช้แบบจำลอง R4D3 (Brahmawong's Seven Step Model) ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ความรู้หรือเนื้อหาสาระเกี่ยวกับต้นแบบชิ้นงาน (Study the Body of Content) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เอกสารแนวคิดและทฤษฎี กับเนื้อหาสาระจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการระบบที่ได้จากระยะที่ 1 เข้าด้วยกันซึ่งเป็นการประเมินความต้องการต้นแบบชิ้นงาน (Assess needs for the innovative prototypes) ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารอบแนวคิดต้นแบบชิ้นงาน (Develop Conceptual Framework) โดยจัดทำร่างระบบ ให้ครอบคลุมระยะย่อย (Sub- system) 7 ระบบย่อย ได้แก่ ระบบพัฒนาหลักสูตร ระบบพัฒนาชุดฝึกอบรม ระบบจัดการฝึกอบรม ระบบดำเนินการฝึกอบรม ระบบบริการการฝึกอบรม ระบบกำกับควบคุมการฝึกอบรม และระบบการประเมินผล นอกจากนี้กรอบแนวคิดต้นแบบชิ้นงานยังรวมไปถึงองค์ประกอบและขั้นตอนของระบบด้วย อันได้แก่ องค์ประกอบส่วนที่นำเข้า (Input) ได้แก่ เนื้อหาหลักสูตร / แผนการฝึกอบรมทางไกลอิงสมรรถนะด้านเทคนิคทางยุทธวิธี ชุดฝึกอบรม ผู้จัดการฝึกอบรม วิทยากรหรือครูฝึก ผู้รับการฝึกอบรม การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกอบรม และการบริการการฝึกอบรม สำหรับองค์ประกอบส่วนกระบวนการ (Process) ได้แก่ การฝึกอบรม 3 รูปแบบ คือ การฝึกอบรมแบบเผชิญหน้า การฝึกอบรมแบบผ่านระบบ VDO. Conference การฝึกด้วยตนเองโดยชุดฝึกอบรมหรือสื่อประสม การนิเทศกำกับติดตามตรวจสอบ และในส่วนองค์ประกอบด้านผลผลิต (Output) ได้แก่ การประเมินผล การฝึกอบรม ขั้นตอนที่ 3 ระดมความเห็นผู้เชี่ยวชาญ (Seek Experts' Opinions) นำร่างระบบฯ เข้าประชุมสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group Discussion) เพื่อให้ได้ทำการพิจารณาประเมินให้คำแนะนำ แล้วนำมาปรับปรุงร่างแบบจำลองระบบให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นก่อนที่จะนำไปทดลองใช้ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ โดยการเลือกแบบเจาะจง 9 คน เครื่องมือได้แก่ร่างระบบฯ การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้กระบวนการสนทนากลุ่ม ขั้นตอนที่ 4 ร่างต้นแบบชิ้นงาน (Draft the Innovative Prototype) ผู้วิจัยจัดทำร่างต้นแบบชิ้นงานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ 3 ด้านดังนี้ สมรรถนะด้านพุทธิพิสัยได้แก่ การเคลื่อนที่เข้าหา การควบคุมการค้น การป้องกันตัว และการใช้อุปกรณ์และ

อาวุธ สมรรถนะด้านทักษะพิสัย ได้แก่ ทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเส้นโค้ง ทักษะการจับควบคุมข้อต่อของร่างกาย และทักษะการทำให้ล้มหรือห่มลงกับพื้น และสมรรถนะด้านเจตพิสัยซึ่งประกอบไปด้วยความพึงพอใจ ความมั่นใจ และความตระหนักถึงคุณค่าประโยชน์ของเทคนิคทางยุทธวิธี ขั้นตอนนี้เป็นการพัฒนาต้นแบบชิ้นงานของนวัตกรรมตามลำดับขั้นคือ การออกแบบชิ้นงาน (Design and develop the Prototype) และเขียนรายละเอียดนวัตกรรม (Write the Details of the Prototype) ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาต้นแบบชิ้นงานออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) เนื้อหาหลักสูตรประกอบด้วยจำนวนหน่วยสมรรถนะ 5 หน่วย 2) ชุดฝึกอบรมทางไกลโดยใช้สื่อโสตทัศน์ (Audio-Visual Media) เป็นสื่อหลัก และสื่อสิ่งพิมพ์ ครูฝึกแบบเผชิญหน้า และสื่อปฏิสัมพันธ์แบบผ่านระบบ VDO. Conference เป็นสื่อเสริม ขั้นตอนที่ 5 ทดสอบและรับรองต้นแบบชิ้นงาน (Test and Verify the Prototype) ผู้วิจัยได้นำต้นแบบชิ้นงานร่างระบบระบบฯ มาทดสอบใช้และรับรองดังนี้ การทดลองใช้เบื้องต้น (Try-out) แบบเดี่ยว (1:1) และ แบบกลุ่ม (1:10) เพื่อนำมาประเมินประสิทธิภาพของกระบวนการ(Process-E1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (Product-E2) และ การประชุมสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญ ในขั้นนี้ผู้วิจัยนำเสนอชุดฝึกอบรมและผลการทดลองใช้เบื้องต้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คนที่เลือกโดยเฉพาะเจาะจง ได้ตรวจสอบต้นแบบชิ้นงาน เพื่อการรับรองคุณภาพของชุดฝึกอบรมฯ ขั้นตอนที่ 6 ปรับปรุงและเขียนรายงาน (Finalize the Prototype and Write Final Reports) ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ปรับปรุงนวัตกรรมเรียบเรียงเขียนเป็นต้นแบบชิ้นงาน(ระบบ) ทำแบบจำลองและคู่มือการนำไปใช้ ระยะที่ 3 ทดลองและประเมินระบบ โดยการนำไปใช้จริงพร้อมกับการทดสอบประสิทธิภาพของกระบวนการและผลลัพธ์แบบ 1:100 และประเมินสมรรถนะด้านทักษะไปด้วย โดยกลุ่มตัวอย่างได้แก่หัวหน้างานป้องกันปราบปรามที่สมัครใจ 32 คนจาก 16 สถานี เลือกโดยเฉพาะเจาะจง ใช้ระยะเวลาทดลองฝึกอบรมตามระบบเป็นเวลา 5 วัน (30 ชั่วโมง)

เครื่องมือในการวิจัย

แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) ระบบการฝึกอบรมและคู่มือการใช้ระบบการฝึกอบรมทางไกลอิงสมรรถนะด้านเทคนิคทางยุทธวิธีสำหรับหัวหน้างานป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจ 2) แบบวัดสมรรถนะของผู้เข้ารับการฝึกอบรมประกอบด้วย (1) แบบวัดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับเทคนิควิธีการในการเคลื่อนที่เข้าหา การควบคุม การค้น การป้องกันตัว และการใช้อุปกรณ์และอาวุธ (2) แบบวัดทักษะกระบวนการในการปฏิบัติ อันได้แก่ ทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบส่วนโค้งหรือวงกลม ทักษะการจับและหักข้อต่อของร่างกาย และทักษะการทำให้ล้มลงกับพื้นเพื่อควบคุม และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจ โดยเครื่องมือทั้ง 3 ชิ้น ได้ผ่านการตรวจของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน และหาความเชื่อมั่นโดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค มีค่าเท่ากับ 0.80 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้จัดปฐมนิเทศผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ได้ลงทะเบียนการฝึกอบรมตามหลักสูตรแล้ว เพื่อชี้แจงขั้นตอนรูปแบบการฝึกอบรมหน่วยสมรรถนะและวิธีการเรียนรู้ การใช้สื่อโสตทัศน์ประเภทวีดิทัศน์ การใช้ชุดการฝึกอบรมแบบสื่อประสม การติดต่อสื่อสารระหว่างครูฝึกหรือผู้จัดการฝึกอบรมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม และระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วยกัน การกำกับควบคุมการฝึกอบรม การบริการการฝึกอบรม และการวัดประเมินผล และจัดส่งคู่มือการใช้งานระบบสำหรับผู้เข้ารับการฝึกเพื่อให้ฝึกศึกษาเพิ่มเติมระหว่างการฝึกในรูปแบบของสื่อประสมโดยสื่อโสตทัศน์เป็นสื่อหลัก และครูฝึกหรือผู้จัดการฝึกอบรมจะติดต่อสื่อสารกับผู้เข้ารับการฝึก รวมถึงการทดสอบและการมอบหมายงานหรือกิจกรรมต่างๆ ทั้งแบบออนไลน์หรือออฟไลน์ และแบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนั้น มีการพบปะกับครูฝึกตามตารางที่กำหนด หลังจากการทดลองนำระบบไปใช้แล้วจะดำเนินการประเมินสมรรถนะการเรียนรู้และสอบถามความพึงพอใจต่อระบบฯ การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการหาประสิทธิภาพของสื่อหรือชุดการฝึกอบรมโดยใช้สูตรการหาประสิทธิภาพของทักษะในกระบวนการตามเกณฑ์ E1/E2 และการเปรียบเทียบสมรรถนะการเรียนรู้ก่อนและหลังการฝึกโดยใช้การทดสอบค่าทีแบบกลุ่มไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test for Dependent Samples) และความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อระบบ โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

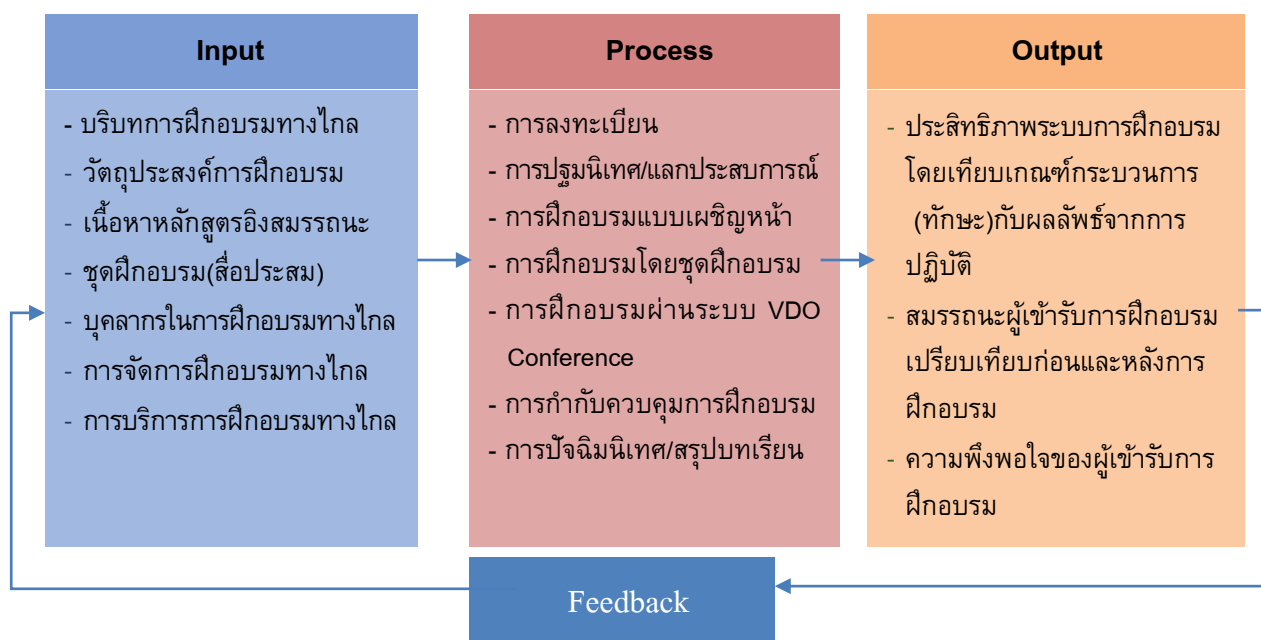
ระบบการฝึกอบรมทางไกลอิงสมรรถนะด้านเทคนิคทางยุทธวิธี สำหรับหัวหน้างานป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจสังกัดตำรวจภูธรภาค 5 มีผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1) หัวหน้างานป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจมีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันในระดับเห็นด้วยมากกว่า หน่วยจัดฝึกมักเข้าใจว่า สถานที่ฝึกอบรมเทคนิคทางยุทธวิธีต้องฝึกอบรมที่ศูนย์ฝึกอบรมเท่านั้น ($\bar{x} = 3.78$) ซึ่งเป็นประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ระยะเวลาในการฝึกอบรม ณ ศูนย์ฝึกอบรมในหลักสูตรยุทธวิธี มีจำนวนวันน้อยประมาณ 2-3 วันไม่เพียงพอกับเนื้อหา ($\bar{x} = 3.38$) ส่วนปัญหาการฝึกอบรมเทคนิคทางยุทธวิธีที่พบในปัจจุบันเป็นแบบเผชิญหน้า/แบบชั้นเรียน ด้านต่าง ๆ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านงบประมาณในการฝึกอบรม ($\bar{x} = 3.82$) ด้านความต้องการจำเป็น ($\bar{x} = 3.37$) ด้านเวลาในการฝึกอบรม ($\bar{x} = 3.32$) ด้านการติดตามและประเมินผลการฝึกอบรม ($\bar{x} = 3.30$) ด้านสถานที่ในการฝึกอบรม ($\bar{x} = 3.25$) ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม ($\bar{x} = 3.17$) และด้านโอกาสการฝึกอบรม ($\bar{x} = 2.89$) ตามลำดับ และความต้องการระบบการฝึกอบรมทางไกลอิงสมรรถนะฯ ด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับมากโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านเนื้อหา/หัวข้อในการฝึกอบรม ($\bar{x} = 3.96$) ด้านหลักสูตรการฝึกอบรมทางไกล ($\bar{x} = 3.76$) ด้านสื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม ($\bar{x} = 3.70$) ด้านการติดตามประเมินผล ($\bar{x} = 3.69$) ด้านการบริการ ($\bar{x} = 3.67$) ด้านจุดมุ่งหมาย ($\bar{x} = 3.60$) ด้านวิธีการฝึกอบรม ($\bar{x} = 3.58$) และด้านปฏิสัมพันธ์ ($\bar{x} = 3.48$) ตามลำดับ

สำหรับหัวหน้าหน่วยงาน เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการฝึกอบรมทางไกลฯ มากขึ้น และเห็นว่าสามารถนำเทคโนโลยีทางการสื่อสารไปใช้กับการฝึกให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจตามสถานี โดยไม่ต้องสิ้นเปลือง แต่ก็มีความเห็นเห็นว่า สถานีตำรวจบางแห่งอาจมีภารกิจมากจนเกินไป ไม่มีเวลาเหลือพอสำหรับการฝึกที่เป็นระบบได้ซึ่งเป็นจุดอ่อน และเห็นว่า ปัจจุบันสถานีตำรวจ ก็ได้มีการฝึกอบรมกันอยู่แล้วไม่ว่าขณะอบรมปล่อยแถวสายตรวจ ฝึกประจำสัปดาห์ หรือฝึกประจำปี แต่ไม่มีระบบการติดตามประเมินผล และเห็นว่า หากมีเนื้อหาหลักสูตรที่ชัดเจน เป็นสากล และมีแบบการประเมินที่ชัดเจน ก็เป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้เกิดผลดีต่อหน่วยงานที่นำไปทำการฝึก ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย ส่วนปัญหาที่พบได้แก่ ผู้ทำการฝึกหรือครูฝึกที่ไม่มีการเตรียมการฝึกอย่างเป็นระบบ ไม่เป็นไปตามขั้นตอน หรือเข้าใจไม่ชัดเจนในหัวข้อที่จะฝึก และการสื่อสารทางไกลที่อาจเกิดการขัดข้อง สำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานในหน้าที่อื่น ที่มีชั่วโมงสายตรวจ ก็มีโอกาสน้อยที่จะได้รับการฝึกอบรมเทคนิคทางยุทธวิธี

2) ระบบการฝึกอบรมทางไกลอิงสมรรถนะด้านเทคนิคทางยุทธวิธี สำหรับหัวหน้างานป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจสังกัดตำรวจภูธรภาค 5 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) บริบทการฝึกอบรม ประกอบด้วย ปรัชญา ปณิธาน นโยบาย เป้าหมาย สภาพแวดล้อม บุคลากรในระบบการฝึกอบรม อาคารสถานที่และห้องฝึกอบรม อุปกรณ์และอาวุธที่ใช้ในการฝึกอบรม โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค และงบประมาณ 2) วัตถุประสงค์การฝึกอบรม 3) เนื้อหาหลักสูตรอิงสมรรถนะ 4) ชุดฝึกอบรมแบบสื่อประสม 5) กระบวนการฝึกอบรมมี 7 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ขั้นลง ทะเบียนฝึกอบรม (2) ขั้นปฐมนิเทศและแลกเปลี่ยนประสบการณ์เดิม (3) ขั้นฝึกอบรมแบบเผชิญหน้า (4) ขั้นฝึกอบรมด้วยตนเองโดยสื่อประสม ณ สถานีตำรวจ (5) ขั้นทบทวนบทเรียนผ่านระบบวีดีโอคอนเฟอร์เรนซ์ (6) ขั้นกำกับควบคุมการฝึกอบรม (7) ขั้นปัจฉิมนิเทศและสรุปถอดบทเรียน และ 6) การประเมินผลการฝึกอบรม ได้แก่ (1) การทดสอบประสิทธิภาพระบบ E1/E2 (2) การทดสอบสมรรถนะเปรียบเทียบก่อนและหลังเข้ารับการฝึกอบรม และ (3) การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ปรากฏตามภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 แบบจำลององค์ประกอบของระบบการฝึกอบรมทางไกลอิงสมรรถนะด้านเทคนิคยุทธวิธีสำหรับหัวหน้างานป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจสังกัดตำรวจภูธรภาค 5

ในการฝึกอบรมทางไกลอิงสมรรถนะด้านเทคนิคทางยุทธวิธีฯ ปรจัญญา คือ “ฝึกให้เหมือนจริง และเมื่อปฏิบัติงานจริงทำให้เหมือนฝึก” ปณิธาน คือ มุ่งขยายโอกาสให้หัวหน้างานป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจรักษาความก้าวหน้าอย่างทั่วถึง โดยยึดหลักการศึกษาริเเรียนรู้ตลอดชีวิต และศึกษาริเเรียนรู้ควบคู่กับการทำงาน เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านเทคนิคยุทธวิธีให้อยู่ในระดับมาตรฐานเดียวกัน โดยใช้สื่อประสมเป็นชุดฝึกอบรมที่เรียนรูฝึกปฏิบัติได้โดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียน และให้เกิดทักษะความชำนาญอย่างมืออาชีพ นโยบาย คือ การมุ่งเพิ่มความรู้ ทักษะและประสบการณ์ด้วยวิธีการฝึกอบรมทางไกล ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรูู้ได้มากที่สุด เป้าหมาย มุ่งเน้นให้ หัวหน้างานป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจได้รับการฝึกอบรมทั่วถึงโดยมีมาตรฐานสมรรถนะเดียวกัน มีความปลอดภัยและไม่ละเมิดกฎหมาย มีสมรรถนะเพิ่มมากขึ้น สภาพแวดล้อม ได้แก่ ห้องฝึกอบรมในการฝึกอบรมแบบเผชิญหน้าหรือแบบผ่านระบบวีดิโอคอนเฟอร์เรนซ์สามารถใช้สถานที่ตำรวจภูธรจังหวัด และสถานีตำรวจได้ทันทีด้วยระบบ GIN VDO. Conference ส่วนการฝึกอบรมทางไกลโดยสื่อประสม ณ สถานีตำรวจ ผู้รับการฝึกอาจกำหนดหรือปรับสภาพแวดล้อมให้มีความสมบูรณยิ่งขึ้นเพื่อให้การฝึกอบรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้ วัตถุประสงค์ของการฝึกตามระบบฯ คือ 1) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเรียนรูู้เนื้อหาและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรอิงสมรรถนะด้านเทคนิคยุทธวิธีได้ด้วยตนเองด้วยชุดฝึกอบรมควบคู่ไปกับการทำงาน 2) เพื่อให้หัวหน้างานป้องกันปราบปรามมีรูปแบบการฝึกอบรมที่หลากหลาย ทั้งการฝึกด้วยตนเอง การฝึกอบรมผ่านระบบวีดิโอคอนเฟอร์เรนซ์ และการฝึกอบรมแบบเผชิญหน้า และ 3) เพื่อผู้เข้ารับการฝึกมีสมรรถนะด้านเทคนิคยุทธวิธีเพิ่มมากยิ่งขึ้นและนำเอาเทคนิคยุทธวิธีไปใช้ในการทำงานของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื้อหาหลักสูตรการฝึกฯ จากการวิเคราะห์หน้าที่ (Functional Analysis) 5 หน่วยสมรรถนะ ได้แก่ การเข้าหา การควบคุม การค้น การป้องกันตัว และการใช้อุปกรณ์และอาวุธ เน้นการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะใน 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะการเคลื่อนที่แบบส่วนโค้งหรือวงกลม ทักษะการหักข้อต่อของร่างกาย และทักษะการล้มหรือทำให้ล้ม โดยได้กำหนดกรอบเวลาสำหรับการฝึก 30 ชั่วโมง ซึ่งเป็นการฝึกจากสื่อประสมหรือชุดฝึกอบรมที่ได้พัฒนาขึ้น 60% ที่เหลือเป็นการฝึกอบรมผ่านระบบ VDO Conference 30% และฝึกอบรมแบบเผชิญหน้าอีก 10% ของระยะเวลาการฝึกทั้งหมดตามลำดับ ผู้จัดการฝึกอบรมฯ มีบทบาทหน้าที่ในด้านวิชาการ ด้านพัฒนาเนื้อหาหลักสูตร ด้านบริหารจัดการ การฝึกอบรม ด้านสื่อเทคโนโลยีการฝึก และด้านวิจัยประเมินผล ซึ่งหมายถึง ตำรวจภูธรจังหวัด ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ทางไกลฯ หมายถึง หัวหน้างานป้องกันปราบปรามที่จะต้องเรียนรู้ฝึกฝนหรือทบทวนให้มืออย่างสม่ำเสมอในหลายช่องทาง ได้แก่ การฟังจากครูฝึกหรือวิทยากร การอ่าน การดูภาพฟังเสียง การสาธิตแสดง การทดแทนลงอภิปราย การฝึกปฏิบัติเอง และการสั่งสอนฝึกฝนให้ผู้อื่น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุดจาก ชุดฝึกอบรมทางไกลอิงสมรรถนะด้านเทคนิคทางยุทธวิธี ประกอบด้วยสื่อประสมประเภทสื่อหลักและสื่อเสริมตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงหน่วยสมรรถนะและสื่อประสมในการฝึกอบรมทางไกลอิงสมรรถนะด้านเทคนิคยุทธวิธี

หน่วยสมรรถนะ	สื่อในการฝึกอบรม				
	สื่อหลัก	สื่อเสริม	สื่อปฏิสัมพันธ์		
การเข้าหา (Approaching)	สื่อโสตทัศน์ (Audio-Visual Media)	สื่อสิ่งพิมพ์ (Print Media)	คลิปสั้นทั่วไป (Footage)	ประชุมทางไกล (VDO conference)	วิทยากรหรือครูฝึก (Personnel Media)
การควบคุม (Controlling)	สื่อโสตทัศน์ (Audio-Visual Media)	สื่อสิ่งพิมพ์ (Print Media)	คลิปสั้นทั่วไป (Footage)	ประชุมทางไกล (VDO conference)	สื่อบุคคล (Personnel Media)
การค้น (Searching)	สื่อโสตทัศน์ (Audio-Visual Media)	สื่อสิ่งพิมพ์ (Print Media)	คลิปสั้นทั่วไป (Footage)	ประชุมทางไกล (VDO conference)	สื่อบุคคล (Personnel Media)
การใช้อาวุธ/อุปกรณ์ (Using of equipment & weapon)	สื่อโสตทัศน์ (Audio-Visual Media)	สิ่งพิมพ์ (Print Media)	คลิปสั้นทั่วไป (Footage)	ประชุมทางไกล (VDO conference)	สื่อบุคคล (Personnel Media)
การป้องกันตัว (Self-defense)	สื่อโสตทัศน์ (Audio-Visual Media)	สิ่งพิมพ์ (Print Media)	คลิปสั้นทั่วไป (Footage)	ประชุมทางไกล (VDO conference)	สื่อบุคคล (Personnel Media)

3) ผลการทดลองใช้และประเมินระบบการฝึกอบรมทางไกลอิงสมรรถนะด้านเทคนิคทางยุทธวิธี สำหรับหัวหน้างานป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจสังกัดตำรวจภูธรภาค 5 ผลการทดสอบประสิทธิภาพระบบฯ ทั้ง 5 หน่วยสมรรถนะโดยมีค่าประสิทธิภาพ E1/E2 ดังนี้ หน่วยที่ 1 การเข้าหา 77.42/75.65 หน่วยที่ 2 การควบคุม 75.17/75.49 หน่วยที่ 3 การค้น 76.86/77.47 หน่วยที่ 4 การป้องกันตัว 76.13/75.60 และหน่วยที่ 5 การใช้อุปกรณ์และอาวุธ 76.65/77.50 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (75/75) ระบบฯ จึงมีประสิทธิภาพ และสมรรถนะด้านทักษะในแต่ละหน่วย (E1) ที่สามารถทำกิจกรรมการฝึกระหว่างฝึกอบรมได้รับการประเมินเกินกว่าร้อยละ 75 ทุกหน่วย สมรรถนะที่ฝึกอบรมด้วยระบบ ทั้ง 5 หน่วยสมรรถนะ พบว่า หัวหน้างานป้องกันปราบปรามที่เข้ารับการฝึกอบรมตามระบบฯ มีสมรรถนะด้านความรู้หลังจากได้รับการฝึกอบรมแล้วสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนฝึกอบรมที่ 35.28 คะแนน และคะแนนเฉลี่ยหลังผ่านการฝึกอบรมที่ 41.50 คะแนน จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน แสดงให้เห็นว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าใจในเนื้อหาที่ได้ฝึกอบรมตามระบบนี้ซึ่งเป็นสมรรถนะด้านพุทธิพิสัยสูงขึ้น และหัวหน้างานป้องกันปราบปรามที่เข้ารับการฝึกอบรม มีความพึงพอใจต่อระบบการฝึกอบรมทางไกลอิงสมรรถนะด้านเทคนิคทางยุทธวิธี หลังผ่านการฝึกอบรม 5 หน่วยสมรรถนะ อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

ปัจจุบันการฝึกอบรมด้านเทคนิคทางยุทธวิธีตำรวจ ไม่ได้มุ่งเน้นเนื้อหาหลักสูตรที่อิงสมรรถนะ การฝึกไม่ทั่วถึงหรือต่อเนื่อง และไม่มีการสำรวจความต้องการก่อนการฝึก ดังนั้น เมื่อวิเคราะห์หน้าที่และกำหนดเกณฑ์มาตรฐานสมรรถนะ จึงได้หน่วยสมรรถนะที่ประกอบไปด้วย การเข้าหา การควบคุม การค้น การป้องกันตัว และการใช้อุปกรณ์และอาวุธ

สอดคล้องกับผลการศึกษาของบัญชา วิทยานวัต (2549) และของ Robert K. Koga และ William L. Pelkey (2002) ซึ่งจัดหน่วยและหัวข้อการฝึกอบรมทางยุทธวิธีไว้แบบสั้น กระชับ และนำมาฝึกและปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาระบบการฝึกอบรมทางไกลฯ ใช้ R4D3 ของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2557) มุ่งให้ผู้เข้ารับการฝึกเป็นศูนย์กลาง และเน้นการฝึกปฏิบัติหรือการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติด้วยตนเอง โดยไม่จำเป็นต้องเข้ามาฝึกร่วมกันแบบเผชิญหน้าโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับ วาสนา ทวีทรัพย์กุล (2560) ผู้วิจัยจึงได้กำหนดองค์ประกอบระบบฯ ประกอบด้วย ส่วนปัจจัยนำเข้า (Input) ซึ่งได้แก่ 1) บริบทการฝึกอบรมทางไกลฯ ประกอบด้วย ปรัชญา ปณิธาน นโยบาย เป้าหมาย และสภาพแวดล้อมซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นิคม ทาแดง (2545) 2) วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม เป็นการเพิ่มพูนสมรรถนะทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และเจตพิสัย 3) เนื้อหาหลักสูตรที่ใช้ในการฝึกอบรม 5 หน่วยสมรรถนะใช้เวลาฝึกอบรม 30 ชั่วโมง โดยมีรูปแบบการฝึกอบรมแบบผสม 3 รูปแบบ คือ การฝึกอบรมด้วยตนเอง ณ สถานที่ 18 ชั่วโมง การฝึกอบรมแบบผ่านระบบวีดิโอคอนเฟอร์เรนซ์ 9 ชั่วโมง และการฝึกอบรมแบบเผชิญหน้า 3 ชั่วโมง ทั้งนี้เป็นไปตามแนวคิดทฤษฎีของการฝึกอบรมทางไกลที่เพิ่มโอกาสและขยายการศึกษาเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยให้ผู้รับการฝึกเป็นศูนย์กลางของการฝึกอบรม สอดคล้องผลวิจัยของ สุมาลี สังข์ศรี (2549) และ อรุณรุ่ง โยธสิงห์ (2559) 4) ชุดฝึกอบรมทางไกลฯ ซึ่งประกอบไปด้วย สื่อโสตทัศน์ (Audio-Visual Media) ในรูปของวีดิทัศน์ซึ่งอธิบายถึงเนื้อหาสาระในการฝึกอบรมทางไกลและแนวทางในการฝึกอบรมทางไกล เป็นสื่อหลัก และสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อสังคม (Footage) สื่อบุคคลแบบเผชิญหน้าโดยครูฝึกหรือวิทยากร และสื่อบุคคลปฏิสัมพันธ์แบบผ่านระบบ VDO Conference เป็นสื่อเสริมซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการเรียนรู้ในการฝึกอบรมที่จำเป็นต้องให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีประสบการณ์และสัมผัสด้วยประสาทต่างๆ ของทางร่างกายให้มากที่สุด ไม่ว่าทางตา หู หรือการสัมผัสร่างกาย นอกจากนี้ยังมีวิธีการลงปฏิบัติหรือฝึกสอนกันเอง ณ สถานที่ตำรวจเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด การที่ชุดฝึกอบรมทางไกลในระบบฯ มีประสิทธิภาพทั้งนี้ เป็นเพราะผู้วิจัยได้สร้างชุดฝึกอบรมขึ้นตามหลักการ ขั้นตอน และผ่านการประเมิน คุณภาพตั้งแต่กระบวนการพัฒนาเนื้อหา ออกแบบชุดฝึกอบรม และการผลิตชุดฝึกอบรม สอดคล้องกับ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2557) ที่ได้ให้ความหมายระบบการสอนทางไกลเป็นระบบที่ผู้สอนและผู้เรียนอยู่ไกลกัน ถ่ายทอดเนื้อหาสาระโดยใช้สื่อประสม 5) บุคลากรในระบบฯ ประกอบไปด้วย ผู้จัดการฝึกอบรมทางไกล วิทยากรหรือครูฝึก ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทางไกล และหัวหน้าสถานีตำรวจ สอดคล้องกับ รุจิรา เรือนเหมย (2558) 6) การจัดการฝึกอบรมทางไกลประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์สภาพการณ์และปัญหา ขั้นที่ 2 สมรรถนะ และความสามารถที่จะต้องฝึกอบรมทางไกลด้านเทคนิค ยุทธวิธี ขั้นที่ 3 พัฒนาการฝึกอบรมทางไกลอิงสมรรถนะ ขั้นที่ 4 จัดและดำเนินการฝึกอบรม ขั้นที่ 5 การนำเสนอ/ถ่ายทอดเนื้อหาสาระและประสบการณ์ ขั้นที่ 6 ประเมินการฝึก สอดคล้องกับการจัดระบบการฝึกอบรมในแนวคิดของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2557) 7) การให้บริการการฝึกซึ่งประกอบ ด้วย อาคารสถานที่และห้องฝึกอบรม อุปกรณ์และอาวุธที่ใช้ในการฝึกอบรม โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค งบประมาณ และการให้บริการทางข้อมูลข่าวสารต่างๆ ส่วนกระบวนการ (Process) ประกอบด้วยการดำเนินการฝึกอบรมทางไกลอย่างเป็นระบบ มี 7 ขั้นตอนย่อย คือ 1) ขั้นลงทะเบียนฝึกอบรม 2) ขั้นปฐมนิเทศและแลกเปลี่ยนประสบการณ์เดิม 3) ขั้นการฝึกอบรมแบบเผชิญหน้า 4) ขั้นฝึกอบรมโดยสื่อประสมโดยสื่อโสตทัศน์แบบวีดิโอเป็นสื่อหลักและ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อสังคมแบบคลิปสั้นทั่วไปเป็นสื่อเสริม 5) ขั้นทบทวนบทเรียนผ่านระบบวีดิโอคอนเฟอร์เรนซ์ 6) ขั้นกำกับควบคุมการฝึกอบรม และ 7) ขั้นปัจฉินิเทศและสรุปถอดบทเรียนโดยให้สัดส่วนของการฝึกอบรม ณ สถานที่ตำรวจด้วยตนเองมากที่สุดร้อยละ 60 ของระยะ เวลาการฝึกอบรมทั้งหมด ส่วนการฝึกอบรมผ่านระบบวีดิโอคอนเฟอร์เรนซ์ และการฝึกอบรมแบบเผชิญหน้ามีสัดส่วนร้อยละ 30 และร้อยละ 10 ตามลำดับ ผลการทดลองใช้และประเมินระบบ พบว่า ระบบมีประสิทธิภาพในด้านกระบวนการ (ทักษะ) อยู่ในเกณฑ์กำหนด ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีสมรรถนะหลังการฝึกตามระบบสูงขึ้นกว่าก่อนการฝึก ทั้งนี้ เนื่องจากว่าผู้วิจัยได้ ออกแบบและดำเนินการตามขั้นตอนการพัฒนาแบบอย่างครบถ้วนสอดคล้องกับหลักการและองค์ความรู้ในการพัฒนานวัตกรรม นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกมีความพึงพอใจต่อระบบการฝึกอบรมอิงสมรรถนะด้านเทคนิคทางยุทธวิธีที่พัฒนาขึ้นนี้ในระดับมาก สอดคล้องกับ อรุณรุ่ง โยธสิงห์ (2559) วิจัยพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนว คิด

การเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ซึ่งใช้การประเมินทั้ง 3 แบบ ผลการประเมินพบว่า หลังการฝึกอบรมโดยเรียนรู้แบบผสมผสาน ครูมีสมรรถนะ ด้านความรู้และเจตคติสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและสมรรถนะด้านทักษะอยู่ในระดับดี และหากพิจารณาความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อระบบฯ เป็นรายหัวข้อพบว่าทุกข้อมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะหัวข้อการควบคุมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของกรมตำรวจแห่งนครลอสแอนเจลิส (1996) ซึ่งพัฒนาโปรแกรมการควบคุมและจับรูปตัวชี้ (LAPD Bulletin, Arrest & Control Program) อันเป็นการใช้กำลังควบคุมโดยปราศจากอาวุธ แต่เป็นการทำให้ล้มลงกับพื้นแล้วควบคุม (Take down and Ground Control) และยังสอดคล้องกับ Robert K. Koga และ William L. Pelkey (2002) ที่ได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติให้กับเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายที่ชื่อว่า กำลังควบคุม (Controlling Force) นอกจากนี้ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรดังกล่าวมีความพึงพอใจต่อวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมตามระบบฯ ในระดับมาก โดยเฉพาะวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีเจตคติในการใช้เทคนิคทางยุทธวิธีได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ มีความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเองที่จะรักษาความสงบและความปลอดภัยของสังคมมีค่าเฉลี่ยในระดับสูงสุด สำหรับการสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการอบรมของระบบมี 3 รูปแบบ คือ รูปแบบฝึกอบรมแบบเผชิญหน้า 10% รูปแบบฝึกอบรมแบบผ่าน VDO conference 30% และรูปแบบฝึกอบรมด้วยตนเองผ่านสื่อประสม 60% อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับจิตวิทยาในการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ที่ ผู้ใหญ่จะเรียนรู้ได้ดีก็แต่เฉพาะสิ่งที่ผู้ใหญ่นสนใจ หรือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ของผู้ใหญ่นั้นเอง และที่สำคัญต้องเป็นสิ่งที่สามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่จริง เท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1) การนำระบบการฝึกอบรมทางไกลอิงสมรรถนะด้านเทคนิคทางยุทธวิธีฯ ไปใช้ ควรคำนึงถึงเงื่อนไข ความพร้อมของหน่วยงาน และบุคลากรที่รับผิดชอบในการฝึกอบรมตามระบบฯ ทั้งยังต้องมีการสำรวจความต้องการในการฝึกอบรมที่ชัดเจน 2) ควรนำระบบระบบการฝึกอบรมทางไกลอิงสมรรถนะฯ ไปใช้ร่วมกับการฝึกประจำสัปดาห์ของสถานีตำรวจ และสรุปรายงานหัวข้อการฝึกและการประเมินให้กับหน่วยจัดฝึกอบรม 3) ควรที่จะนำเทคนิคต่างๆ จากสื่อประสมหรือชุดฝึกอบรม ไปถ่ายทอด บอกสอน หรือสรุปถอดบทเรียนให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาในสถานีตำรวจในช่วงการอบรมปล่อยแถวสายตรวจทุกๆ ผลัดที่สามารถทำได้ 4) ครูฝึกหรือหัวหน้าสถานีหรือหน่วยจัดฝึกซึ่งเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการใช้ระบบ ควรมีปฏิสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับผู้เข้ารับการฝึกเป็นการสร้างกำลังใจให้ผู้เข้ารับการฝึกว่า ตนไม่ถูกทอดทิ้ง 5) ตำรวจ ภูธรภาคอื่นนอกเหนือจากตำรวจภูธรภาค 5 สามารถนำองค์ประกอบ ของระบบการฝึกอบรมทางไกลอิงสมรรถนะด้านเทคนิคทางยุทธวิธีฯ ไปประยุกต์ใช้ได้ และ 6) สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรจะมีการนำระบบการเรียนการสอนทางไกลอิงสมรรถนะด้านเทคนิคทางยุทธวิธีสำหรับหัวหน้างานป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจไปใช้เป็นหลักสูตรการฝึกอบรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรที่จะได้ทำการวิจัยในกลุ่มของเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับอื่นๆ ได้แก่ ระดับ เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ หรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายป้องกันปราบปรามอื่นๆ ด้วย และ 2) ควรมีการพัฒนากระบวนการฝึกอบรมทางไกลในหน้าที่ด้านอื่นๆ นอกเหนือจากการป้องกันปราบปราม ได้แก่ ด้านการสืบสวนสอบสวน ด้านงานจราจรหรือด้านอื่นๆ ที่เห็นว่าเหมาะสมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และ เบื้อง กุ่มพ. (2557). หน่วยที่ 3 วิธีการจัดระบบและออกแบบระบบการฝึกอบรม. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการฝึกอบรม*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- รุจิรา เรือนเหมย. (2558). การศึกษาองค์ประกอบของแบบจำลองการฝึกอบรมทางไกลเพื่อพัฒนาสมรรถนะการสอนสำหรับครูในพื้นที่สูงและทุรกันดารชายแดนทิศตะวันตกของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร
- สุมาลี สังข์ศรี. (2549). การศึกษาทางไกล. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นิคม ทาแดง. (2537). หน่วยที่ 10 วิธีการและสื่อการฝึกอบรมทางไกล. ใน ประมวลสาระชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการฝึกอบรม. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วาสนา ทวีกุลทรัพย์. (2560). การพัฒนาระบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์นำภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่โรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารศึกษาศาสตร์, 28(1), 98-109.
- บัญชา วิชานูวัตติ. (2549). การพัฒนารูปแบบมาตรฐานอาชีพเพื่อประยุกต์ใช้ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ (ไม่ได้ตีพิมพ์) ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- อรุณรุ่ง โยธสิงห์. (2559). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนว คิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ (ไม่ได้ตีพิมพ์) ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Koga, R., & Pelkey, W. (2002). *Controlling Force: A Primer for Law Enforcement*. 3rd ed. California: Koga Institute.